

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu „Objavitelju Dalmatinskomu“ i „Smotri Dalmatinskoj“ za Austro-Ugarsku Kr. 10.—; samom „Objavitelju Dalmatinskomu“ Kr. 6.—; samoj „Smotri Dalmatinskoj“ Kr. 6.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmerno. Pojedini brojevi stoeži 10 para, a zastareni para 20.

Pitanja za predbrojbu, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrstbe, uz koja nema prilične preplate, biti će povraćena. — Preplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Pisma i nove treba šiljati „Uredu Objavitelja Dalmatinskog u Zadru“

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

Zauzeće Bukurešta.

Zadar, 9. decembra.

Bukurešt, glavni grad Rumunjske, pao je u srijedu, kao što se moglo predvidjeti, u rukama vojske središnjih vlasti i njihovih saveznika. Naše se pobjedne zastave viju na prijestolnici kralja Ferdinand! Drsko je ovaj vladar, zaslijepljeni ruskim i engleskim, francuskim i talijanskim obećanjima, bacio svoju zemlju u strašnu nesreću, koja ju je sada zadesila; slijep prema opasnostima, koju su prijetile njemu i njegovoj zemlji, kada se, prva vjero, potonja nevjeru! izjavio našim neprijateljem. Nikada koji kralj nije lakouniće izruci svoj narod udesu nego je kralj Ferdinand to uradio; ali nikada nije ni kazna tako brzo došla.

Kad je ono rumunjska vlada, dotadašnja naša saveznica, u večer 27. augusta, objavila Austriju-Ugarsku, rat mi, razjarene duše i sa pravednom ljudinom prihvatismo ovo novu nametnutu nam borbu; ali srnušmo u boj s cijelim pouzdanjem i tvrdom voljom da oborimo i ovog saveznika izdajicu. Rumunjska bijaše i samu Italiju nadvisila u podloštu: ova bar bijaše, nekoliko dana prije udesa nego je kralj Ferdinand to uradio; ali nikada nije ni kazna tako brzo došla.

Gdj je ono rumunjska vlada, dotadašnja naša saveznica, u večer 9. sahata još bila naša saveznica. Rumunjska bijaše pogazila zadatu vjeru, bijaše pogazila sve obzire što ih zahtijevaju ljudski obraz, samopostrovanje i moral; ali je zato ljuto i kažnjava. Ententine vlasti, koje su je na taj koral potakle, dobro su znale, po iskustvu, koliko snage i jakosti ima još Austrija-Ugarska, koliko su moći njezini saveznici, na kopnu i na moru, ali su u svoje sebične svrhe i Rumunjsku ljuto preverile. Rumunjska je mislila da ima pred sobom smrtonosno ranjene protivnike, kojima treba samo zadati još posljednji udarac. Rumunjska se uzdala u pomoć silne Rusije i moćnih joj saveznika i prevarila se!

Gdj su sada moćne ruske vojske; gdje su moćne francuske, engleske i talijanske čete u čiju se pomoć uzdajući, rumunjski se kralj pridružio velikoj urobi protiv evropskih središnjih vlasti? Vojske Engleza i Francuza biju očajnu borbu protiv gvozdenih njemačkih regimenta na zapadu, ruska vojska ljuto krvari u bojewima s junačkim našim četama na istoku, dok se talijanska nevjera uzalud napreže na našim kraškim i tirolskim hridima. Englesku, Francusku i Italiju stavno ne mori savjesti što su sramotno ostavile na cijedlu malenu Rumunjsku, a tijem ujedno dale dokaz o svojoj slabosti i svojoj nepouzdanosti. Malođušnje nijesu mogle ove tri države postupati nego li su ugradile prema Rumunjskoj, koju su podlo zavele. Ali će sudbina ove zemlje poslužiti primjerom svima onim državama, koje bi Ententine vlasti prijetnjama i laskanjima još htjele uhvatiti u svoj jaram. Engleska, Francuska i Italija ne bi bile mogle nikako uspiješno pomoći Rumunjskoj, a to su i znale; ali nijesu ništa ozbiljno ni preduzele da spase ovu zemlju.

Rimski pješnik Ovid, kojega car August bijaše zatočio baš u nekom malom rumunjskom mjestu, stari Tomi, gdje je i kosti ostavio, tvrdi, da je „Solamen miseris socios habere malorum“, da je utjeha imati drugova u nesreći. Doduše je sumnjiće da li će se kralj Ferdinand osobito tješiti što je u društvu sa belgijskim kraljem Albertom, srpskim kraljem Petrom i Crnogorskim kraljem Nikolom. Ali je živa istina da, što je Belgija dočekala od Engleske i Francuske, što su Srbija i Crnogora dočekale od Engleske, Francuske, Italije i Rusije, to je isto crno razočaranje doživjela Rumunjska sa strane svih ovih velikih vlasti. Uzdužiće se u rusku pomoć kralj Petar i ministar predsjednik Pašić, kralj Nikola i njegovi saveznici, oni su svoju zločinačku i očajničku politiku; ali su se skoro uvjerili da je ruski car zbijal vrlo daleko. To se sada eto dogodilo i rumunjskom kralju Ferdinandu. Doisto rumunjski političari nisu tako zamišljali snažnu pomoć Rusije. Belgija i Srbija, Crna Gora i Rumunjska moraju sada priznati, da su ih vlasti trojnoga, odnosno četvrtog sporazuma, sramotno žrtvovale; ali su ove četiri velike vlasti svojim postupanjem pružile takojer žalosni dokaz svoje slabosti.

One su ostavile svoje pomagače na cijedlu, i bez pomoći su ih izručile njihovoj sudbinii. Zauzeće Bukurešta i pobijedonsko prodiranje naših i saveznih četa u Rumunjsku jasno pokazuju na kojoj se strani u Evropi nalazi prava moć i prava snaga.

Neprijatelj se pješadijom odupirao, ali mu je otpor brzo ubijen. Sa južne fronte dijelovi dunavske armije provali kroz tvrđavni pojaz u grad, ne najšavši ni na koji otpor. Cete, kako su ulazile u Bukurešt, dočekivane su odusjevljeni; kitilo ih se cvijećem. Mackensen se odvezе automobilom pred kraljev dvor, gdje ga obasuše cvijećem.

BERLIN, 7. Wolff Bureau, 7. decembra u večer: Na zapadu i na istoku nema osobitih događaja. Osim gubitka tvrđave Bukurešta i njihovih najvažnijih trgovackih gradova, zapao je dan 6. decembra Rumunje još jednu diviziju, koju se prinudilo da se ustavi na Altu, pa se predala sa 8000 ljudi i 26 topova. Srpski noćni napadi na istoku od Černe propali su.

N. V. Česar Karlo prigodom velike pobjede u Rumunjskoj.

BEĆ, 7. Javlja iz stana ratne štampe: Danas je Cesar boravio cijeli dan u sjedištu vojнog višeg zapovjedništva, gdje je prije podne primio nekoliko visokih vojničkih funkcionera na izvještaj. Poslije 1 s. popodne stiže Car njemački sa Hindenburgom, Ludendorffom i oficirima svoje pratnje u sjedište višeg vojnog zapovjedništva, gdje ga dočekaše Cesar Karlo, feldmaršal nadvojvoda Fridrik i poglavica generalnog štaba feldmaršal baron Conrad; pučanstvo je visokog gosta sručano pozdravilo. Oba su vladara bila pod utiskom vijesti o pobjedama u Rumunjskoj, o zauzeću Bukurešta i zapremljenju znamenitog željezničkog sredotočišta Ploestija. Podopone sprovedeo Vladari sa svojim vojničkim savjetnicima u potankom pretravanju vojničkog i političkog stanja što je sada nastalo. Zatim se njemački Car povrat u veliki glavni stan.

Cesar Karlo upravo je sinoc Vladarima saveznih vlasti, koji nijesu bili na sastanku, ove čestitke:

Djegovo Veličanstvu Ferdinandu, Caru bugarskome Sofiji.

Uvažavajući sjajne podvige saveznih vojnih snaga u Rumunjskoj, kojih su prednji odjeljci noca ušli u neprijateljev glavni orad, srcu mi se hita, da Ti rečem, kako me uvelike veseli taj uspjeh vjernog skupnog djelovanja. Tim se prevabilo znanjan dio puta, kojim su nas naši vjerolomni susjedi printulidi da stupamo. Ovom Ti prigodom saljem moje najiskrenije i najvrće čestitke radi slavnog, učešća Tvojih vrijednih četa, po se pouzdanom nadam, da će nam Božjom pomoći uspijeti da u skoro vrijeme uvjerimo protivnika kako je uzaludno dalje proljevati krv.

Karlo.

Cesarev telegram Sultanu u Carigradu glasi: U ovaj mi čas javljaju da su predstraže saveznih snaga ušle u Bukurešt. Žurim se da Vašem Veličanstvu izrazim svoje veliko zadovoljstvo radi tog novog uspjeha jednog vojničkog sudjelovanja, u kojem su učestvovale i čete Vašeg Veličanstva! Slobodan sam da Vašem Veličanstvu izrečem svoje najiskrenije želje te se u isto vrijeme nadam, da će nam do skora poći za rukom da odnesemo konačnu pobjedu nad našim protivnicima.

Karlo.

U večer Cesar je primio u audienciju ministra predsjednika Koerbera, kojega je prije podne bio njemački Car primio, da se izvijesti o rezultatu pregovora, te je pozvao na dvorsk u večeru ministra predsjednika Koerbera i potpredsjednika ureda za prehranu Friesa.

Njemački car prigodom velike pobjede u Rumunjskoj.

BERLIN, 6. Wolff Bureau. Car je upravo Carić ovaj telegram: Bukurešt je zauzet. Sjajna li uspjeha što smo Božjom milosti postigli na putu k potpunom pobjedi! Naše su neprispodobive čete uporedno s našim hrabrim saveznicima, brzim krokom neprijatelja potukle, gdje god bi se opirao. Drukušani vogje pokazivali im put. Bog nam i dalje pomogao.

Vilim.

BERLIN, 6. Prigodom zauzeća Bukurešta Car je naredio da se u Pruskoj i Elsas-Lothringen danas puca u slavu, da se izvijese zastave i slave zvona.

BERLIN, 7. Njemački je Car poslao Mackensenu prilikom zauzeća Bukurešta ovaj telegram: Na današnji rođendan Vaše Preuzvišenosti bilo za uvjekte spomena vrijedno zauzeće Bukurešta, glavnog grada podnuklog neprijatelja, koji je zadnji ustao oružjem protiv nas, te ovom prigodom izrazujem Vama, moj dragi feldmaršalu u Vašem prokušanom vodstvu povjerenim slavnim četama dunavske i devete armije, koje su u najvećem naprezzanju izvanrednim uspjeh postigle, moju carsku zahvalnost i moje priznanje. Sva Njemačka gleda sa ponosom u hrabru djecu svoju i svojih saveznika; njihove četne podvige biti, sa Božjom pomoći važan korak na putu ka konačnoj pobjedi.

Vilim.

Znamenitost pobjede u Rumunjskoj.

BERLIN, 8. Wolff Bureau javlja: Sa strategijskog stajališta zauzeće Campine i Ploestija jeđnako je važno i kauzeće Bukurešta. Sada je dopunjavanje momčadi i materijala znatno lakše. Željeznička je sveza Moldave sa Vlaškom konačno prekinuta. Rumunski petropleksi krajevi u rukama su centralnih vlasti; tim je za uvjekte osuđeno sive nadanje Entente, da će nestaći ulja za manjanje i benzine sprječavati ratovanje i ratnu industriju središnjih vlasti. Zauzećem Ploestija saveznici se fronta u vlaškoj ravnici skratila od 700 na 100 kilometara.

Ljetošnja žetva u Rumunjskoj.

BERLIN, 8. «Norddeutsche Allgemeine Zeitung» javlja: Ovogodišnja žetva u Rumunjskoj iznosi 4,400.000 tona, i to 1,800.000 pšenice 1,600.000 kurukuru. U ovom prihodu dosad učestvuju krajevi, što su ih središnje vlasti zapremile, sa dvije trećine po prilici.

U ugarskoj Zastupničkoj Kući.

BUDIMPEŠTA, 6. Zastupnička Kuća. Zast Ugron naglašava kako su naše i saveznike čete ne samo počistile Erdelj od neprijatelja, nego sa divnom brzinom pobjedno prodriju u Rumunjsku, te predlaže da se tim junačkim četama i njihovim slavnim vojnama namah izrazi zahvalnost Zastupničke Kuće. (Opće odobravanje).

BUDIMPEŠTA, 7. Zastupnička Kuća. Dopredsjednik Stasz otvorio je sjednicu sa govorom, u kojem je slavio važnost zauzeća Bukurešta. Na njegov prijedlog Kuća je zaključila, da se Njegovu Veličanstvu poslije poklonstvena depeša a parlamentima saveznih država telegrami sa čestitkama.

Naredna je sjednica u ponedjeljnik; na dnevnom je redu privremeni proračun.

Pobjeda a. u. brigade Szivo.

BEĆ, 7. Javlja iz stana ratne štampe 7. decembra u večer: Danas su se kod ušća Alta predali austro-ugarskoj brigadi Szivo, a poslije četiri sedmice lutanja i otpora vrijedne priznjanja, ostaci rumunjske prve divizije; položiše oružje dijelovi desetero bataljuna, jedan eskadron i 6 baterija, svega 8000 ljudi, među kojima 6 pukovnika i 26 topova. Tim je po planu dokončano preduzeće pukovnika Sziva. Austro-ugarska brigada, koju su kasnije njemački odjeljci pojačali, pa se među tim većim dijelom od nje odjelili, imala je skoro od početka rumunjskoga rata da branii Oršovski odječak. Došlo joj je za rukom, s izuzetkom neznačnog gubitka zemljišta, što je vrlo skoro naknadila, da se održi protiv premoći. Kad se bila bitka kod Targul-lju kučnuo je čas i za nju; ona je brzom akcijom zadržavala neprijatelja „sve dole. dole je zaksnio da se priključi svojim glavnim snagama te ostao od njih odsječen. Bojevi u predjelu Turnu Severina, u kojima su učestvovali i mješoviti odjeljci njemačke 41. divizije, obogaćuju povijest sitnog ratovanja iza fronte mnogim značnim poglavljima. Neprijatelj koji se nalazio pravoučnikom von Szivu, a sastojao se od glavnih snaga prve rumunjske divizije, uzmaće najprije na donji Schyl. Szivo se za njim zagoni, te mu mnogo zarobljenika i napokon ga potisnu na donji Alt, gdje Rumunji, sa licem prama zapadu, legjima rjeci i stojeći tik samog Dunava, zametnuše boj. Skoro morali su da se sa svijeh strana brane; jer međutim istočno od rijeke Alta kod Turnu Magurele bijahu se pojavile na sjevernoj obali Dunava austro-ugarske etapne čete i bugarski pioniri, pa i vrijedni dunavski monitori, koji su za rumunjske vojne posuđiva bogatu slavu stekli, njima se pridružiše i skrcaše momčad. Drugo Rumunjime ne ostade, nego se na ravnom polju predati. Momčad što je Szivo zarobio, brojice, po površnoj procjeni, svega 14.000 ljudi; topova je oteto dajbudi 30.

Izveštaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 7. Glavni stan javlja, 6. decembra:

Djelo bilo dogagjaja od kakve važnosti.

CARIGRAD, 7. Glavni stan javlja 7. novembra:

Sjeverno od Dunava broj momčadi zarobljene od naših četa u bojewima kod Bukurešta poskočio je na 4000 ljudi, među tima 66 oficira, a pljen na 38 brzometnih topova, 3 automobila i 1000 pušaka. Samo u bojnom odsječku naših četa Rumunji ostavile preko 600 mrtvih.

Izveštaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 7. Izveštaj generalnog štaba, 6. novembra:

Maćedonska fronta:

Uzbili smo protunapadom neprijateljsku pješadiju, koja se primicala našim pozicijama istočno od Černe kod Gradeništa.

Rumunjska fronta:

U Vlaškoj osvjetlismo žilavim zagonom na donjem Argesulu očajne pokuse rusko-rumunjskih snaga, da preduzmu protunapade na nas. Osobito žestoki bili su ruski napadi na liniji Filastica-Coeni, ali su odbijeni teškim gubicima po neprijatelju. Protivnik je sasvim uništil mostove preko Argesula. Prešli smo preko rijeke kod Kopecenija i zapremisno mostobran. Naše su bojne snage već na 6 kilometara od bukureštanskih tvrđa.

SOFIJA. 7. Izvještaj generalnog staba, 7 decembra:

U okolici Bitola ništa bitno; u obliku Černe kad tad žeštoka neprijateljska artilerijska vatra. Bugarske i njemačke čete uzbile krepljen protudarom neprijatelja, koji je žilavo napadao naše pozicije istočno od Černe. Veliki broj ležine leži pred našim pozicijama. Zarobljeno je 6 oficira i 50 ljudi. S obe strane Vardara jaka artilerijska vatra. Neprijateljska je pješadija više puta pokusala da nas napane u blizini Taktinskog jezera, ali ju je naša artilerijska vatra raspršila. U tom kraju je artilerijska borila neprijateljsku lejlju, koja je pak izgorjela. Na fronti Egejskoga Mora 6 je lagja bombardovala bez ikakva uspeha naše pozicije na ušću Strume.

Rumunjska fronta:

U Dobrudži patrulski bojevi, okršaji i slaba artilerijska vatra. Neprijatelj se žurno ušančuje. Pred našim pozicijama na lijevom krili naši su vojnici dosad pokopali 753 neprijateljske lešine.

Ruska je artilerijska žestoka pucala u naše vojnike koji su poginuli rusku momčad pokopali. Na Dunavu kod Tutrakana pješadijska, mitralješka i artilerijska vatra; kod Silistrije bombardovanje. U Vlaškoj savezne su čete zauzele Bukurešti i Ploesti, pak se date u potjeru za rumunsko-ruskim armijama, koje uzmiču put istoka, bježeći bez reda. Tvrđava Bukurešt nije se nikako opirala.

Cesar Karlo u njemačkom velikom glavnom stanu.

BERLIN, 7. (Wolff Bureau). Česar Karlo posjetio je prvi put kao Vladar savezne Monarhije, u pratnji feldmaršala nadvojvode Fridrika i poglavice generalnog staba Conrada, njemačkog Cara u njemačkom velikom glavnom stanu i tu se zadržao do večere. Car Vilim, u pratnji poglavice generalnog staba Hindenburga, odvrat taj posjet danas na austro-ugarskom vojnom višem zapovjedništvu. Česar Karlo udjelio je njemačkome Caru vojnički križ za zasluge prve razreda sa ratnom dekoracijom, a njemački Car svome slijetljome savezniku hrastovo lišće redu Pour le mérite.

Na povratku s glavnog stana.

BEČ. 7. Česar se povratio jutros s pratnjom iz glavnog stana i pošao u Schönbrunn.

BEČ, 7. Ministar predsjednik Koerber vratio se jutros sa glavnog stana.

Talijanska Komora.

ZURICH, 6. Talijanska se Komora jučer iznova sastala. Ministar predsjednik Boselli držao je dug govor, u kojemu priznaje, da je austro-ugarska vojska još uvijek pred vratinom Italije, ali uvjera, da vojnici i obrambene naprave svaki će novi pokušaj provale osvjetiti. Rumunjska se 27. augusta latila oružja, da osloboди svoju braću i upotpuni svoje nacionalne ideale. Rumunjskoj, tem nepokorljivom, teško prokušanome narodu, kralju njezinom i njegovoj vojsci želim svaku sreću. Končna će nam pobjeda obezbijediti gospodstvo nad Jadranom Morem i, sa dužnim obzirom na pravedne želje slavenskih narodnosti, nezastavljava prava naše narodnosti na istočnu obalu Jadranu. Poslavlji naše čete u Solun, udovoljili smo utaćenom programu potpune slobode akcije se saveznicima, te smo dali i Rumunjskoj onu bratsku pomoć koju smo mogli. Mi na Jadranu ne tražimo prevlasti, nego jedino ravnovisje snaga i obrenu našeg strategijskog položaja; Jadran će biti palzna tačka naše buduće revne trgovske ekspanzije na Balkanu. Boselli je pak uvjerao, da je u talijanskim kolonijama sve dobro i da su talijanske financije, unatoč velikim izdacima, jake i tvrde. Prijeka je potreba – reče – da se stvari trgovska flota, jer neprijatelj danomice sužava broj naših trgovskih luka. Engleska hoće da se brine za dobavljanje žita, šećera i željeza, ali radi nedostajanja brodova sama je u velikoj neprimiči; treba će dakle da se svako suvišno trošenje ograniči. Ali sve će te žrtve povesti pobjedi, koja će dati Italiji one narode, zemlje i mire, na kojima se je nekad lepršala mletačka zastava. Drugačije slavan mir nije ni pojmljiv.

Jednaku je izjavu Boselli dao u Senatu.

U talijanskoj Zastupničkoj Kući.

ZURICH, 7. U jučerašnjoj sjednici talijanske Zastupničke Kuće vlada je predložila, da se odgodи na 6 mjeseci socijalističku rezoluciju o pitanju mira. Prijedlog je primljen su 293 protiv 47 glasova. Prijedlog da se održi tajna sjednica ponuđen je od samih predlagaca.

Ministarstva kriza u Engleskoj.

LONDON, 7. Kralj je po savjetu Bonar Lawa ponudio Lloyd Georgea da sastavi kabinet, Lloyd George se primio; on će pokušati da obrazuje nacionalni kabinet.

LONDON, 7. (Reuter.) Kralj je sazvao podne u palaču ministarsku sjednicu u kojoj su učestvovali Asquith, Lloyd George, Bonar Law i Heuderson. Vijećanje je potrajalo sat i pol.

Novi engleski ministar predsjednik.

LONDON, 8. Lloyd George imenovan je za ministra predsjednika i lorda državnog blaga.

Engleska lagja potopila francuskog torpeda razbijajuča.

DARIZ, 8. «Petit Journal» javlja: Engleski prijevozni parni brod «Teviot» potopio je francuskog razbijajuča «Utagan». Posada je spašena, osim zapovjednika, koji je ostao zgnječen.

Ententa u Grčkoj. Stanje u Atini.

DARIS, 7. «Temps» javlja iz Atine, 5. decembra: Stanje se nije izmjenilo. Oružani pričuvnici obilaze neprestano ulicama. Kralj boravi sa kraljskom obitelji u dvoru.

LONDON, 6. Donja Kuća: Na upit o prilikama u Grčkoj odgovorio je Crewe: Iz teleograma engleskog poslanstva u Atini razabira se, da je red donekle uspostavljen. Pričuvničke su čete otpuštene; grad sada čujuće redovite grčke čete.

ZENEVA, 6. (Agencija Havas). U Atini je sarazmerno mirno. Stanje je jednako ozbiljno. Venizelisti su još uvijek cilj neprijateljskih demonstracija, protiv kojih treba zgodnih mera.

U Dumi.

PETROGRAD, 6. Petrogradska agencija: Zastupnik Markov, vogja desnice, uvrijedio je predsjednika Dume Rodzianka, na što se ovaj odreće mesta, ali ga iznova izabraše skoro jednodušno.

Iz ratnog pripomočnog ureda.

Ša raznih strana dobiš poticaj ratni pripomočni ured, da se svakome pruži mogućnost, da dade izražaj svojih boli, nabavljanim patrioci, u mnogim ovakvim izjavama opazio se, da radi gospodarstvenih prilika, osobito radi nestasice crnih lkanina i radnih sila, dobavljanje crnih odijela nailazi na neprebrdive poteškoće.

S obzirom na to počinju se sada ratni pripomočni ured, da se svakome pruži mogućnost, da dade izražaj svojih boli, nabavljanim patrioci, u mnogim ovakvim izjavama opazio se, da radi gospodarstvenih prilika, osobito radi nestasice crnih lkanina i radnih sila, dobavljanje crnih odijela nailazi na neprebrdive poteškoće.

Ratni pripomočni ured stavlja u promet ovo žalobno obilježje, koji se nabavlja kod ratnog pripomočnog ureda u Trattnerhovi ili kod drugih službenih podružnica ratnog pripomočnog ureda, Beč, I. Weihburggasse ili Rotenturmstrasse.

Medalja sa slikom Njeg. Veličanstva iz kojera, patinirano kao stari srebro, na prsnjoj kopči sa svilenim žalobnim natikom, cijena 3 kr.; znak „Česar se molí“ posred željezne krsta s nadnevkom smrti, cijena 1 kr.; znak iz crne porcelane ili stakla sa glavom Njeg. Veličanstva u bjelini s naznakom godina 1830-1916, cijena 50 hel.; crna vrpca iz tula ili flora s carskim grbom u zlatnom otisku za gospoda i gospogje; cijena 5 odnosno 3 kr.; da se nose bez drugih znakova ili da se nose pored gore napomenutih žalobnih znakova ili inače drugih službenih znakova ratne skrb, kao krst ratne pripomočni, krst ratne skrb; kokarda, s promjerom od 4 cm., iz crnog tula sa grbom, osobito za gospoda, cijena 5 kr. Vrpca i kokarda, da se izbjegnu patvorenja, na bijelom su kartonu s otiskom straga: „Kriegshilfsbureau des k. k. Ministeriums des Innern. Offizielle Kaiser-Trauermäsche, beziehungsweise kokarde“ a naznacena je i cijena.

Znakovi i vrpcu razaslače se po narudžbi što moguće brže pojedinim uredima za ratnu skrb, koji su i do sada prodavali predmete ratnog pripomočnog ureda, i trgovinama, koje bi ih naručile. Pojedinci mogu i pismeno naručiti znakove, ali treba da prilože odnosnu svotu u preporučenom pismu sa jednom kuvertom s adresom naručitelja, i to kod „Technische Betriebszentrale des Kriegshilfsbureaus, Beč, I. Hoher Markt 5“. Da općinstvo mogne dati izražaj svojoj žalosti slijanjem priloga za rođunu palih u ratu junaka, pokrenuo je c. k. austrijski fond za udovice i sirote ratnika, koji je bio pod pokroviteljstvom po vlastnog Cesara, vlasnik sabiranje pod gesmom „Usponeni Dj. Veličanstva“. Iznosi neka se šalju napomenutom društvu Beč, III. Auenbruggergasse 2, Postsparkassenkontu br. 149.617, ili primopomočnom ratnom uredu, Postsparkassenkontu br. 149.602, ili svim političkim zemaljskim vlastima prve molbe, svim zem. ratnim pripomočnim uredima, ili zemaljskim odnosno kotarskim organizacijama (ratni osiguravajući odio) fonda za udovice i sirote pod gesmom „Usponeni Dj. Veličanstva“. Imena će prinosnika pokrovitelj-zamjenik Nj. C. i Kr. Visost prejasni gospodin Ladvovjoda Leopold Salvator na zgodan način objaviti.

Pripomočni ratni ured ministarstva za unutrašnje poslove.

Liechtenstein s. r.

DALMATINSKE VIJESTI

Proslava stupanja na prijeto Njegova Veličanstva Karla I.

Proslava stupanja na prijeto Njegova Veličanstva Karla I., u kojoj sudjelovahu sv. narodi austrijsko-ugarske monarhije, slavljena je juče i u Dalmaciji srdćanim načinom. Dalmatinac, koji je u svaku dobu dokazao prema Svetlosti Kruni trajni i neuskolebiv odanost, htjede na ovaj dan da iskaže čuvstva ljubavi i privrženosti narama mladome milom vladaru svome.

Ovom prigodom stiglo je N. P. gospodinu Namjesniku žicom sa svih strana zemlje, mnoga čestanja od općina, zavoda, zaštiga i pojedinaca, te je zamoljen nek izvlići počiniti na znanje Njeg. Veličanstva ove izrade podaničke ljubavi i odanosti.

U 10 sati prije pođne bila je u ovđašnjoj zbornoj crkvi sv. Šimuna svečana služba božja.

Službu božju služio je N. P. prag. Nadbiskup dr. V. Puljić. Bili su na božjoj službi preuzvijeni gosp. Namjesnik grof Attems na čelu svih namješništvenih činovnika, presvjetili gosp. predsjednik Sabora dalmatinskog dr. Ivčević sa prisjednicima zem. odbora, preuzvijeni gosp. Predsjednik prizivnog Suda plem. Benedetti s predstavništvom suđskih vlasti, predstojnici i predstavnici svih ostalih državnih vlasti, upravnici općine zadarske dvorski savjetnik Skarić, narodni zastupnici na Carevinskom vijeću; dr. Baljak, Perić i Prodan, upravnici trgovske komore zadarske savjetnik Dubovčić sa gospodom Mazzocco i Giacasa, predstavnici odvjetničke komore zadarske, odvjetnik dr. Skvrce, upravitelj austro-ug. Banke Perschak, predsjednik bilježničke komore zadarske, Rađoslav Pappatava i mnogo druge gospode.

Od vojništa prisustvovali su zapovjednik zemaljskog oružništva pukovnik Selinka, postajni zapovjednik potpukovnik Sertić i mnogi časnici; prisustvovalo je takozjer odaslanstvo dalmat. Veterana i društvo dobrovoljnih požarnika i mnogo građana.

Misu pjevao je, pod upravom učitelja Lederera, pjevački zbor hrvatske gimnazije lijepo i skladno, osobitom zaslugom prof. Alirevića.

Poslije sv. Mise prikazali su se N. P. gospodin Namjesniku presvjetili gosp. predsjednik Sabora dalm. dr. Ivčević sa prisjednicima Zemaljskog odbora, Simić, Katnić, Medini, Radimir, i sa č. gosp. zastupnicima dr. Baljak, Perić i Prodan, te mu prinijeli, uz čestitanje za stupanje na prijeto N. V. Cesara, Kralja Karla I. izrave vjernosti i odanosti cijele Dalmacije. Presvjetili gosp. dr. Ivčević u svome govoru istaknuo je među ostalijem kako je nekoliko poudarano naroda u Dalmaciji u tvrdu dragu naše Monarhije i u njenu ponosnu budućnost, kao što je tvrd u ljubav prama uzvišenoj česarevoj osobi i preasnoj cesarskoj kući.

Prikazali su se takozjer N. P. gosp. Namjesniku, te mu prinijeli čestitanje za stupanje na prijeto N. V. Cesara Karla, upravnik općine zadarske dvorski savjetnik Skarić, predstavnici odvjetničke Komore dr. Skvrce i konsul. opravnik Argentinske republike gos. Luxardo.

Iza mise, bilo je i otvorene Dječeg Odgajališta; za hrvatsku dječecu u bolnici Crvenog Krsta, a za talijansku u zgradi gdje je nekad bio konvikt „Tommaseo“.

Otvaranju prisustvovali su N. P. gospodin Namjesnik grof Attems, N. P. gospodin Nadbiskup dr. Puljić, i presvjetili gospodin dr. Ivčević sa milostivom gospodjom, kao predsjednica gospojinske Drobottornog Društva i mnogo druga gospode. O ovom svećenosti potanju u narednom broju.

Ratna odlikovanja.

Njegovo se blagopokojno Ces. i Kralj. Apostolsko Veličanstvo Franjo Josip I. premilostivo uđo- stojilo ubijeliti u priznanje hrabrog i uspiješnog dje- lovanija pred neprijateljem:

vitezski krst Leopoldova reda s ratnom dekoracijom majoru Karlu Hauseru, od 22. pješ. puk.; željeznu krunu trećeg razreda s ratnom dekoracijom kap. Antunu Kuswarday-u, od 22. pješ. puk.; kap. Ivanu Lukavsku, Josipu Holubu i natpor. Frani Šinkoviću, od 23. dom. puk. puk, prič. natpor. Gustavu Klosse, od 22. pješ. puk;

narediti da se saopći:

ponovno Previšnje povhalno priznanje: natporučniku Augustu Gulinu, od 22. pješ. pukovnije, natpor. Simeonu Conte Fanfona, od 5. drag. reg. prič. natpor. Franju Petriću, od 97. pješ. puk., prič. natpor. Dr. Vilimu Sandbichleru, opskrbnom natpor. Frani Šinkoviću, od 23. dom. puk. puk, prič. natpor. Gustavu Klosse, od 22. pješ. puk;

narediti da se saopći:

ponovno Previšnje povhalno priznanje: natporučniku Augustu Gulinu, od 22. pješ. pukovnije, natpor. Simeonu Conte Fanfona, od 5. drag. reg. prič. natpor. Franju Petriću, od 97. pješ. puk., prič. natpor. Dr. Vilimu Sandbichleru, opskrbnom natpor. Frani Šinkoviću, od 23. dom. puk. puk, prič. natpor. Gustavu Klosse, od 22. pješ. puk;

narediti da se saopći:

ponovno Previšnje povhalno priznanje: majoru Josipu Bielu, prič. natpor. Ulrichu Matkoviću, Franju Skasi, prič. natpor. Leopoldu Heigleru, Ljudevitu Ladosu, Teodoru Mülleru, od 22. pješ. puk. puk, natpor. Ladislavu Chrudini, od 23. dom. puk., rač. natpor. Gustavu Klosse, od 22. pješ. puk;

narediti da se saopći:

ponovno Previšnje povhalno priznanje: majoru Josipu Bielu, prič. natpor. Ulrichu Matkoviću, Franju Skasi, prič. natpor. Leopoldu Heigleru, Ljudevitu Ladosu, Teodoru Mülleru, od 22. pješ. puk. puk, natpor. Ladislavu Chrudini, od 2

ircostanza, fu
ano, e, dopo
digiose ed alle
one.
residente del
mezzo della
stà, al Trono
nome del Co
e delle fan

mo je bio po
esti, kanonik
ro Bielić. Po
od svakoga
zemlja, a u
vačkom kap
kod crkve Sv.
kr. komornika
renskog mal
t. d. Bio je
porodice.—
naše iskreno

u 84.oj go
d dubrovački
bijaše dobar
ovnika, Stoma
nu vjećni!

' god. 1916.
ciji počekom
dnicima Crve
dom od K
dubrovački
i 15.762:92,
ki K 11.080:80,
benkovački
K 3.728:19,
08, metkovski

trška različiti
u korist au
jedna trećina
namjesništa
ina iznosi K
očuvanje na
ba od velike

Industria

1900 Militare
en), a scopo
ne nel corso
erati in sosti
en seguito alle
acciaie.

Commercio ha
per l'anno
porto di Cor:
or.: 36.940/35,
pure l'ammi
delle quali i

valore nom.
Cor.: 2.414/77;

Giuseppe I.:
in depositi
aro contante

egno di S. M
in carte di
i a risparmio
250.—
i a risparmio
200.—

a dalmatinske
stojaše se na
ršal Nađovoj
vojvoda Fridrih
vojvoda Franjo
libreht 50 K
dvojvojvoda Al
salvor 30 K
dvojvojvoda Pe
20 K, Nađ
dvojvojotkinja
zabela 50 K
Velika Voj
va Kraljevska
ezina Kraljev
K.

Istituto
'infortuni sul
ola e la Dal
o d'assicura
nsiglio stesso
signor Fran
cicio Triestino
gnor Antonio
l'adernera nella
no a Vicepre
no a Vicepre

ti uspomenu
zakladi.
e blagovorno
s o K 500
spogje Marije

ndere devoto
teratore Fran
200 alla Cu
grazia.

Iskaz VII.

prinosa stiglih dalmatinskom pokrajinskom povj
renstu za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

Malo Radonič. na poč. uspom. pok. Olge
Lazarević kr. 4 — Sakupila: škola Kuna 3 — škola
Osobljava 1:12 — ženska škola Vis 12 — ista 12:31
— škola Podstržaj 6 — škola Drolač 9 — škola
Janjina 4:20 — škola Brusac 7 — škola Baošić 10
— muška škola Ercegnovi 7:67 — c. k. kotarsko
Doglavarstvo Split 1000 — Opicina Tivat doprinos
250 — Zemaljski Odbor Kraljevine Dalmacije 10.000
— škola Otok 2:08 — priv. žen. gragi. škola Korčula
8:43 — škola Racisce 1:80 — muška škola Postire
2 — muška škola Šibenik, Varoš 4:04 — ženska
škola Dubrovnik 6 — ženska škola Lučac 15:14 —
škola Stanovi 6 — muška škola Blato 20 — škola
Kotezi (dubrov.) 2 — muška škola Split, Varoš 25:64
— škola Mokrine 11 — ženska škola Hvar 5 —
škola Kučine 3 — Gjurčić 2:24 — Lastovo 5:54 —
Lastva gornja 7:70 — Tivat 7:78 — Kučiste 1:18
Preparandij Dubrovnik 106 — ženska škola Ko
miža 10 — ženska Korčula 3:76 — Vid Mihotić
Podgora na poč. uspom. pok. Olge Lazarević 2 —
škola Rupotine 1:80 — ista 2 — škola Rogoznica
Lokva 5:28 — ženska škola Blato 19 — ženska škola
Blato 18 — Očina trpanjska sakupila u svom području
82:50 — Opicina Benkovac 1000. — Na poč. uspom.
pok. Else Sagrašec pok. škol. nadz. Zakarija 5
— Ivan Babić 5 — Antun Govorčin sakupio pri
godom 50, ce viške bitke u Olibu 39:46 — Opicina za
darska, doprinos 1000 — Opicina kistanjska, dopri
nos 500 — Uredništvo «Hrvat, Krune» u Zadru
sakupilo 60 — Sakupile pučke škole: Gornji Hu
mac 1:97 — Tučepi 6 — Klis-Kosa 6 — ženska
škola Jelsa 4:54 — Zapuntel 3 — Premuda 6:85 —
Sutomišćica 6:16 — Postire 3:52 — Zvjerinac (Ko
sovo) 5:41 — Dokrivenik 5 — Trpanj 4:08 — Blaca
4:20 — Prijedor 3:30 — Rab 14:89 — Božava 3:42 —
Pločice 12 — Gruda 3:23 — Postrane 4:08 — mu
ška škola Split (grad) 53:55 — Biograd na moru
3:10 — muška škola Novi kod Trogira 9:33 — mu
ška škola Drniš 9:30 — muška škola Vis 10 —
Sipanjska Luka 8:20 — Novalja 5:40 — Opicina sv
Jelsa, doprinos 500 — Učiteljsko osoblje muš. i žen
škola u Makarskoj, na poč. usp. pok. Olge
Lazarević 17 — Mirković Frano, Bibinje sakupio
38:30 — opicina Lupud, doprinos 100 — opicina Du
brovnik, doprinos 500 — opicina Biograd na moru
200 — opicina Starigrad, 20 — Gospodarska po
slavonska seoske blagajne u Blatu sakupile 1376 —
Sakupile škole: Humac gornji 1:68 — Kotezi 5:20
Koljane 6:40 — ženska Postire 3:76 — Duba 1 —
ženska Trogir 5:42 — muška Sutiva 3:16 — ženska
Sutivan 4:18 — ženska Supetar 3 — Cilip
12:28 — Slivno 2:50 — Gomilica 4 — Filipakov
58 — Gromaca 9 — Milini 7:90 — muška Zlarin
5:35 — ženska Opuzen 2:80 — ženska Nerežišće
6:67 Humac donji 1:20 — don Antun Ivančević,
Nin 5 — sakupile škole: Močići 2 — ženska Novi
kod Trogira 20:18 — ženska Makarska 4 — Ko
molač 3:46 — Bibinje 9:20 — muška Komža 7:00
Kuna 5:80 — Potomje 3:25 — ženska Zlosela 2:29 —
Loreć 10 — Ston 3:47 — Račišće 1:55 — De
sne 10:38 — Mandaljena 31:46 — Baškavoda 1:56 —
ženska Blato 25:72 — Gjeverske 6 — Kali 15:03 —
Poljaga 7:56 — Pitve 14:40 — Kraji-Dodgora
2:60 — Žrnova 7:06 — Brela 2:10 — muška Jelsa
8:23 — Kčara 1 — muška Blato 35 — Oskorušno 7 —
Vrboska 5:16 — Islambić 7:60 — Dol na
Hvaru 2:50 — ženska Komža 7 — ženska Prniš
5:50 — Gragjanska Hvar 11:81 — Podstržaj 5:06 —
Vrbanj 3:14 — Mokošica 1:84 — Ježević 20 — muška
Dag 26:56 — ženska Velakula 5:11 — muška
Velakula 4:09 — Sv. Nedjelja 4:26 — Opicina sil
barska, sakupila 25:52 — Opicina Slano, doprinos
100 — sakupile škole: Županje-selo 2:60 — Vr
lika 13:68 — Brusje 7:50 — Vrnik (Korčula) 50:92 —
muška Vis 22:30 — ženska Imotski 2:04 — Vr
snik 29 — Pitve 8:48 — Švrtče 10:13 — Vrbanj 2 —
Soline 2:50 — Klis Varoš 8 — ženska Zlarin
17:59 — Kraji-Dodgora 2:95 — Prijedor 7 — Mo
košica 1:54 — ženska Komža 7 — Opicina Puči
šće, doprinos 200 — Opicina Sučurac 50 —
Opicina Metković, doprinos 200 — Opicina Zlarin,
doprinos 100 — Opicina Lečevica, doprinos 100 —
Opicina Šibenik, doprinos 500 — dr. Ignjaci
Katalinić na poč. usp. pok. Vencesl. Giacasa 3 — M.
Urukalo, načelnik Obrovča, sakupio među pučan
stvom 37:7 — O. Bone Sarić, župnik Hrvatača,
sakupio među pučanstvom 45:60.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izvještaji austrijsko-ugarskog glavnog stanja.

BEČ, 8. Službeno se javlja:

8. decembra 1916.

Istočno bojište:

Vojna grupa gener. maršala Mackensena:

Dodataj za Rumunjiju preko linije Bukurešt

Ploesti napreduje hitro. Neprijatelj koji se povlači

sa Predeala i Altschanzskog klanca duž Alta, na

šao je da su mu austro-ugarske i njemačke čete

već presekle ustupnicu, te je većim dijelom za

roblijen. Jučerašnji se plijen devete armije sastoji

od nekih 10.000 zarobljenika. Na rjeći Altu sku

pina pukovnika Sziva napade novano snage što

su u zapadnoj Rumunjskoj odsećene, te ih pri

nudi da se predaju. Položilo je oružje 10 bata

ljuna, jedan eskadron, 6 baterija, svega 8000 ljudi,

sa 26 topova.

Vojna fronta generala pukovnika Nadvojvode

Josipa:

Jaki neprijateljski napadi u Trotusulskoj do

dolini i u predjelu Ludove odbijeni su krvavo.

Vojna fronta gener. maršala princa Leopolda

Bavarskoga:

Kod c. i k. četa ništa se nije zabilo.

Talijansko bojište:

Juče iz jutra započeo na kraškoj visoravni ž

stoka neprijateljska artilerijska vatrica, koja se po

jačala do najveće žestine protiv okolice Kostanje

vica. Na podne pošto je nastalo nepovoljno vri

jem, vatrica opet popusti.

Jugo-istočno bojište:

Da Vojsci neko vrijeme teška neprijateljska

artilerijska vatrica.

Zamjenik poglavice generalnog štaba v. Höfer pođmarsal.

Izvještaji njemačkog velikog glavnog stanja.

BERLIN, 8. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 8. decembra 1916:

Zapadno bojište:

Na zapadnoj obali Meuse Francuzi jučer napadaju opkope, što smo dana 6. decembra oteli na visu 304; odbijeni su.

Istočno bojište:

Mačedonska fronta:

Njemačke i Bugarske čete odbije srpske noćne napade kod Trnaje istočno od Cerne. Na isti način propadoše engleski zagoni u ravnicu Strume.

Unatoč ponajviše nepovoljnem vremenu, lejljice su čete postigle i u novembru velikih uspjeha. Dok smo mi izgubili svega 31 letjelicu, protivnik je izgubio 94, od kojih 42 u našim rukama, a 52 vidjelo se kako su pale iza linija.

Prvi general kvartmajstor Ludendorff.

BERLIN, 8. (Wolff Bureau). 8. decembra u večer. Nikakvih važnih događaja niti na zapadu niti na istoku. U Rumunjskoj potjeru za neprjateljim napreduje.

Proslava stupanja na prijesto N. V. Cesara Karla I.

BEČ, 8. U krasno iskićenoj stolnoj crkvi sv.

Stjepana bila je svećana služba božja sa «Tebe Bogu hvalimo» prigodom stupanja na prijestolje Cesara Karla. U crkvi bijahu ministar izvanjskih posala, ratni ministar, zajednički ministar finančija, ministar predsjednik Koerber sa svim ministrima, ugarski ministar Roszner i mnogi državni dostojanjenici. Službu božju je održalo nadbiskup Piffal.

Rezolucija francuske Komore.

ŽENEVA, 8. Francuska je komora prihvatala ovu rezoluciju: Komora prima na znanje vladinu izjavu o preuređenju vojnog vodstva, odobrava nju odluku da opće vodstvo u ratu i gospodarsku organizaciju zemlje strože prikupi pod užku upravu, te prelazi na dnevni red, uzdajući se, da će vlasta, u sporazumu sa saveznicima, primjeti žrtve što su priznate kao neophodno nužne.

Engleska ministarska kriza.

LONDON, 8. (Reuter). Liberalna je stranka izrazila Asquithu povjerenje i odlučila da će novu vladu podupirati u nastavljanju rata. Asquith je saopštilo, da bi Balfour preuzeo ministarstvo izvanjskih posala i da će Lord Robert Cecil pridržati mjesto državnog podstajnika za izvanjske poslove.

Blokada Grčke.

PARIZ, 8. Objavljena je službena izjava, po kojoj Francuska, u sporazumu sa saveznicima određuje blokadu Grčke, počevši od 8. decembra izjutra. Lagje drugih država, koje se nalaze u blokiranim lukama, mogu otplovati slobodno do 10. decembra izjutra.

U talijanskoj Komori.

ZURICH, 8. Talijanska Komora. Zastupnik Enrico Ferri izjavljuje: Niko neće da oslabi otpornu snagu zemlje ili, unatoč želji za mir, reći, da bi se mogao sklopiti odjeli mir. Megijum ne može se zatajiti, da ratni uspjesi nijesu samo na strani svjetskog sporazuma. Slobodna, demokratska Evropa, koja će narodima i Vladama obezbiti prijedloge za mir, koji se toliko želi, mogu samo neutralni preuzeti.

Zastupnik Modigliani reče: Zemlja traži o

bjašnjenju o djelovanju vojnog vodstva, o važnosti

londonskog ugovora u pitanju aprovizacije. Jam
stva što su data za najživotnije interesne Italije, ne

razabiru se. Engleske se dočepala Afrike, Japan

grabi Rusiju ujekih novih teritorijalnih i političkih

koncesija. Bilo bi vrijeme da se prizna prihvatali

eventualnih prijedloga za mir.

Zastupnik Rabilant prepričava glas povjerenja vlasti.

Ministar predsjednik Boselli izjavljuje da

Vlada ne može pristati na socijalističku rezolu

ciju, kojom se traži od Italije da ona uzme inicijat

ativu za mir, niti može oprobrićenje i

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK.

Precizirane naručbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjeđi za pečatni vosak i blage čudi i tjelesno sposoban za spomenute radoće. Prima: hranu pranje i rasprodaja na veliko svakovrsnik slatkiša: Roks Drops obični, Roks Drops fini, svilni Foures, finih biskvita i t. d. i t. d. sve uz umjerene tvorničke cijene. — Kupuje prazne vreće, koju mu draga količina, i plaća najvišom cijenom.

Ratni invalid

traži se za slugu kod jednog župnika. Zahtjevi: da budu katolik, neoženjen ili uđovac, da znađe kuhati i držati red i čistouku u kući, da budu trijezem i blage čudi i tjelesno sposoban za spomenute radoće. Prima: hranu pranje i

30 K mjesечно. — Neka se prijavi Pokrajinskom Povjerenstvu za skrb oko ratnih invalida u Zadru. 4-5

Kuhalo i hrzovar na petrolej

Zejamčena sigurnost!
Zajamčeno prosto od svakog mirisa!

Senzacionalni uspjeh!

Bez čadje!

Bez šuma!

Bez dima!

Bez začepljenja!

Bez predgrijanja
sa spirtom!

• Najsposobniji i najsavršeniji hrzovar sadašnjosti! •
Učinak grijanja 3 puta veći nego kod ostalih sistema. Velika prištrednja! Jedna litra petroleja gori 8-12 sati, jedna litra vode kuha za 5 minuta. Isključeno je da bi se brzovar prevrnuo. Istodobno može služiti i kao peć za grijanje sobe.
Tvorničko skladište i zastupstvo za cijelu Dalmaciju:

G. B. TAMINO - ZADAR.

Držim na skladištu za promptnu otpremu:
Njemačkog surogata sapuna BLANKA,
svaki originalni sanduk . . . Kr. 55.
LIMUNA Verdelli, svaki sanduk od
360 komada 35.-
SODE kristalizirane u vrećama od
100 kg. 34.-
OMOTNOG PAPIRĀ PĀTĒNT I.a, u snopovima od 100 kg. 110.-
PAPIRNATIH VREĆICA PĀTĒNT u snopovima od 50 kg. 125.-
RUSKIH SRDJELA S KAPULICOM u posudama od ca. 2 1/2 - 3 1/2 kg. 25.-
VINŠKE KISELINE, kemič. čiste, kg. 22.-
KAVINOG SUROGATA 100 kg. 460.-
METALA ŠVAJCARSKIH br. 3 sa-
svim jakih za 100 komada 340.-
EKSTRAKT OD RAJČICA u lime-
nim posudama od 200 gr. kg. 11.50
LIKERA SAVOJA-CINZANO, svaka
flaša od 1 lt. 8.50

Cijene se razumijevaju franko Zadar uz unaprednu isplatu netto bez škonta.

Marcello Pattiera - Zadar.

Stigla je velika partija BIJELOG NJEMAČKOG SUROGATA SAPUNA, sasvim tvrdog u originalnim sanducima od 200 komada po 20 dkg., koju prodajem svim trgovcima i zavodima po Kr. 55 sanduk, franko Zadar. Odprema se odmah za cijelu pokrajinu, uz unaprednu isplatu ili na temelju dokumenata koje banke.

Ovo novo njemačko sredstvo nadomješće izvrsno obični i preskupi masteni sapun. Sve ga njemačke kućice upotrebljuju za pranje ruku, rublja, poda, kuhinjskih sprava i za sve predmete od kovine.

Nalazi se na prodaju kod svakog trgovca.

Naruđbe šalju se tvrđki

Direktan uvoz iz Njemačke.

MARCELLO PATTIERA -- Zadar.

Brzojavi: PATTIERA -- ZADAR.

Isključiva prodaja za cijelu Dalmaciju.

AVVISO.

Il sottoscritto ha l'onore di preavvisare la Spett. Cittadinanza, l'Inclita Guarnigione ed i Signori Viaggiatori, che col 1. Novembre a. c., aprirà a Fiume sotto sua proprietà

L'HOTEL ROYAL

(che dispone di 44 stanze) in Via Lod. Kossuth N.ro 10.

L'Hotel è del tutto rimodernato col massimo comfort. -- Servizio inappuntabile.

In pari tempo avverte, che la propria

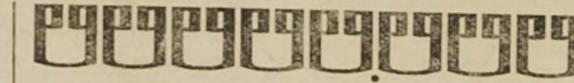
Trattoria „Al Cervo d'Oro“

viene del tutto restaurata. -- Squisita ed ottima cucina alla casalinga e grandissimo assortimento di pesce, giornalmente fresco.

Fiducioso d'un benevolo appoggio si firma con perfetta stima

GIUSEPPE MILETA
PROPRIETARIO.

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao. — Zastupstvo osiguravajućeg društva «HERCEG-BOSNA». — Zastupstvo i skladište ugl. tvrtke Michele Truden - Trst — s stale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izradba. — Skladište i prazne vreće, koju mu draga količina, i plaća najvišom cijenom.

6-6

„Agja“

Najfiniji papir
za cigarete.

Skladište na veliko:

V. Göszl u Zadru.

Cijena 10 kutija po 100 omotica
u kutiji K 50.--
franko uz pouzeće.

Sa narudžbama valja se požuriti.

Stjenice, štakori, miševi, žohari.

Utamanjenje uz jamstvo.

Proizvod i razrašiljanje iskušanog sredstva:

1 kutija za štakore i miševe K 2.50
i K 5.;
1 boca za žohare, ruse i švabe po 1 K;
1 boca tinkture za stjenice po 1 K;
1 omot za moljce po 1 K;
1 boca za buhe prasak po 1 i 2 K i
k tome raspršać 80 fil.
1 boca tinkture za uši K 20 fil.

Zavod za tamanjenje gamadi
Zagreb, Petrinjska ulica br. 3, III. kat.
Telef. 17-23.

„BLANKA“

Direktan uvoz iz Njemačke.

MARCELLO PATTIERA -- Zadar.

Isključiva prodaja za cijelu Dalmaciju.

Smrećke i Lovorike

Tvrta Birò & Paleka - Zadar.

kupuje i bez vreća
u većim količinama

Najveći import kave
Delia i Holujević, Zagreb
nuđi dok zaliha traje

SANTOS (zelenkastu Java)	po K 1000
MENADO LIBERIA	" " 1050
ZIKORIA otvorena	" " 300
sve po 100 kg.	